

Byggvästen

Medlemstidning för Bygg 6:an Väst, Bygg 12:an, Byggnads Borås och Byggnads avd 22 Halmstad, årgång 1, nr 4, november 2010

Soligt besök på Solsidan

sid 9

Läs också:

Vill du förändra sid 4

Nytt Byggavtal sid 5

Jobb trots allt sid 7

Nytänkande sid 10

Vad du tjänade sid 14

BYGGNADS

Bygg 6:an Väst

Swedenborg Center
Lasarettsvägen 9
461 52 TROLLHÄTTAN
Tel: 0520-48 92 70, direktnr på sid 16
Fax: 0520-48 92 99
E-post: bygg6an@byggnads.se
www.byggnads.se klicka på Avdelningar och sök Bygg 6:an Väst
Filialkontor
Box 417 (Besök: Torggatan 18)
541 28 Skövde
Tel: 0500-44 75 00, direktnr på sid 16
Fax: 0500-44 75 09

Öppettider:

Månd - torsd: 8-12, 13-16
Fred: 8-12

Har du svårt att komma dessa tider?
Ring! Vi kan komma överens om en tid som passar dig bättre.

Telefontider:

Månd - torsd: 7.30-12, 13-16.30
Fred: 7.30-15

Byggnads Borås

Alidelundsgatan 9
506 31 BORÅS
Tel: 033-10 01 50, direktnr på sid 16
Fax: 033-12 06 48
E-post: boras@byggnads.se
Postgiro: 2047 132
www.byggnads.se Klicka på Avdelningar och sök Byggnads Borås

Öppet- och telefontider:

Månd - torsd: 7.30-12, 13-16.30
Fred: 7.30-16

Har du svårt att komma dessa tider?
Ring! Vi kan komma överens om en tid som passar dig bättre.

Bygg 12:an

Olof Palmes Plats 1 (vid Järntorget)
413 04 GÖTEBORG
Jourhavande ombudsman svarar på fackliga frågor: 031-774 33 31
Tel: 031-774 33 00, direktnr på sid 16
Fax: 031-774 33 77
E-post: bygg12an@byggnads.se eller medlemsservice.12@byggnads.se
www.byggnads.se/goteborg

Öppettider:

Månd - torsd: 8-12, 13-16
Fred: 8-12

Har du svårt att komma dessa tider?
Ring! Vi kan komma överens om en tid som passar dig bättre.

Telefontider:

Månd - fred: 8-12, 13-16
(Dag före "röd dag" och "afton" 8-12)

Byggnads avd 22 Halmstad

Box 4013
300 04 HALMSTAD
Besök och transporter:
Andersbergsringen 104
302 55 HALMSTAD
Tel: 010-601 10 22, direktnr på sid 16
Fax: 010-601 13 98
E-post: halmstad@byggnads.se
www.byggnads.se Klicka på Avdelningar och sök Byggnads avd 22 Halmstad

Öppet- och telefontider:

Månd-fred: 8-12, 13-16.30

Har du svårt att komma dessa tider?
Ring! Vi kan komma överens om en tid som passar dig bättre.

Tidningen Byggvästen

utkommer med fyra nummer per år
Adress: Byggvästen, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG

Ansvarig utgivare: Tomas Emanuelsson

Ställföreträdande ansvarig utgivare detta nummer: Stig Bengtsson

Redaktör, text och foto (om ej annat anges):

Marie Thegerström, 031-774 33 61
marie.thegerstrom@byggnads.se

Redaktionskommitté detta nummer:
Bengt Karlsson, Charlotte Bejmyr,

Tomas Emanuelsson, Jack Rolka,

Tomas Lundin, Magnus Olofsson, Henrik Fager och Stig Bengtsson.

Tryck: Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB

A-kassan,

Regionkontor

Byggnads a-kassa, Box 4013,
(Besök: Andersbergsringen 104)

300 04 HALMSTAD

Telefon: 010-601 18 00

E-post: akassan.syd@byggnads.se

Öppettider:

Endast bokade besök.

Telefontider:

Månd-torsd 8-11.30, 13-15

Fred 8-11.30

Obs! Alla handlingar sänds till Arjeplog

Kassakort skickas till: Byggnads a-kassa, FE36, 930 87 ARJEPLOG

Alla övriga handlingar till:

Byggnads a-kassa, FE36,
930 88 ARJEPLOG

Maila gärna om medlemskap, avgifter, företagsbyten m m

Uppge namn, telefon- och mobilnummer och medlems- eller personnummer.

bygg6an@byggnads.se

medlemsservice.12@byggnads.se

boras@byggnads.se

halmstad@byggnads.se

A-kassan har ny mailadress

Om du har svårt att nå a-kassan via telefon kan du alltid maila. Obs! Ny adress.

akassan.syd@byggnads.se

Bengt-Åke Åsälv och Janne Ekman hör till byggarna som trivs på bostadsbygget i Falkenberg. Många har arbetat ihop länge, länge. Sid 8-9.

Arbetslös i Bygg 6:an Väst?

Allaföreningen/Kraftcentrum och Bygg 6: an Väst erbjuder bl a följande studiecirklar. Gratis.

Facklig medlemsutbildning, Data, Internet, Engelska, Svenska, Spanska, Pengar för livet, Smyckesfusing...

För arbetslösa i Trollhättans kommun gäller:

Gratis friskvårdskort till Älvhögsborg kan avhämtas på Klintvägen 9 eller på Kronogårdstorget mellan 8 och 16. Kortet gäller okt - dec 2010.

Öppet på måndagar kl 13-15 för kvinnor och på fredagar kl 13-15 för män.

För information ring: 0520-300 90

E-post: kraft-centrum@telia.com

Hemsida: www.allaforeningen.se

En decemberdag för några vintrar sedan

Upplev ö-vinterfrid

En decemberdag, solig eller "ruskig", på Hermanö intill Gullholmen är en vila för själen. Medlemmar i Bygg 12:an kan boka en av avdelningens stugor för en billig peng (särskilt i januari och februari).

Ring Yvonne Andersson 031-774 33 76.

Ordföranden har ordet

Jag hade hoppats att få skriva en krönika i glädjens tecken, i stil med de tankar jag hade i augusti, när vi påbörjade valspurten. Efter det bemötande vi fick under otaliga dörrknackningar, torgmöten och stationsaktiviteter trodde vi att detta går som en dans. Vi träffade hundratals väljare och det var mestadels tummen upp och lycka till. Aldrig har man väl blivit så lurad.

Men jag fick onda aningar när arbetsgivarna försvårade våra möjligheter att genomföra arbetsplatsbesök. Byggnads ordförande Hans Tilly och jag skulle besöka ett bygge i Varberg. På företaget var man vänligt inställd till att Hans skulle träffa arbetslaget, ca 45-50 man i en storbod, på frukostrasten. Tyvärr var det två underentreprenörer som protesterade och inte ville ha, vad dom kallade, "politisk propaganda" på rasten. Det skulle varit för 20 år sedan. Då hade övriga protesterat och lyft ut dem ur boden. När Hans Tilly var färdig med den fackliga informationen om arbetsmiljö, a-kassa och arbetsrätt fanns möjlighet att ställa frågor. Men då var det dödyst. Syftet att strypa debatten på denna arbetsplats lyckades tyvärr, nästan. Några stannade kvar efter rasten och en bra diskussion fördes.

Vi har besökt jättemånga arbetsplatser och genomfört möten men kan nog tyvärr konstatera att vårt budskap inte alltid gått hem i bodarna. Borgarnas budskap om skattelättnader, skit i andra och tänk bara på dej själv har olyckligtvis börjat gå hem i våra led.

Men nu gäller det att inte gråta över spilld mjölk utan att ta nya tag och rädda det som räddas kan. Vi behöver många byggnadsarbetare i den politiska sfären. Ställ upp i det kommunala eller regionala politiska arbetet. Där behövs byggnadsarbetarnas röst!

Det byggs inte ens ett skithus utan politiska beslut!

Vi fått ett nytt Byggavtal. Fler än jag som har åsikter om färgen? Men den präglar kanske svårigheterna vi står inför. Är det männe mörkrets makter (Reinfeldt-Borg) som påverkat hur vårt avtal ska se ut? Fast det viktigaste står ju innanför pärmen.

Saknar ni en avtalsbok i boden hör av er till respektive avdelning så ombesörjer vi att ni får ett sådant. Det är viktigt att studera det nya avtalet. En gruppdiskussion på rasten är en utmärkt studieform. Så slipper man prata om såporna man sänder på TV.

Nu har vi inlett arbetet med att bilda en region av våra fyra avdelningar. Kongressens beslut innebär att vi har 2011 på oss. Den tiden behöver vi säkert. Målsättningen "för medlemmets bästa" tummar vi inte på. Med över 22 000 medlemmar kommer vi att bli en jätteavdelning. 42 anställda ombudsmän, 14 administratörer och en informatör, betyder att vi har i ett jättejobb framför oss. Vi har satt samman tre arbetsgrupper (ordförande, ekonomi samt avtal) för att ta fram en handlingsplan. "Allt för medlemmarnas bästa."

Angeläget är att ni inte avvaktar sammanläggningen utan som tidigare deltar i sektioner, klubbar och annan planerad verksamhet, så att övergången 2012 blir så smidig som möjligt. Det är nu än viktigare med fackligt aktiva på arbetsplatserna och i sektionerna. Rekruteringen till framtida medlemskretsar och regionstyrelse får inte avstanna.

Ha förtröstan, men tig inte! Nästa val 2014 ska vi genomföra en stark valrörelse som gör att vi kan gå segrande och stolta till jobbet. Med hopp om ett bättre liv för våra arbetsskadade kamrater.

Stig Bengtsson,
Ordförande Byggnads avd 22 Halmstad

Kort info

Håll i dina papper

Fr o m september kostar det 300 kr för alla som vill ha dubblett på sin utbildningsbok eller yrkesbevis.

Arbetslösheten

Den 30 sept 2010 var 1507 personer i byggbranschen (många yrken), öppet arbetslösa eller i program (jobb- och utvecklingsgarantin, ungdomsgarantin, arbetsmarknadsutbildning eller arbetspraktik) i GR-området (tretton samarbetande kommuner i Västsverige). 470 lärlingar var öppet arbetslösa/i program i samma område. Av dem var 348 år under 25 år.

Arbetsförmedlingen Bygg i Göteborg hade 836 personer som var öppet arbetslösa/i program, varav 263 lärlingar.

På Byggnads avd 22 Halmstad uppskattar man att ca 5 % av medlemmarna är arbetslösa.

Fackmöte är en rättighet

Alla medlemmar i Byggnads har rätt att få *fem timmars facklig information på betald tid varje år*. Dessa sk UVA-mötena kan hållas under ordinarie arbetstid eller på kvällstid, då med övertidsersättning. *Ring din avdelning och bestäm tid, se sid 2.*

Arbetslöshetsförkortning finns i alla avtal

Du missar väl inte att ta ut din arbetslöshetsförkortningsledighet. Vill du veta hur mycket du har rätt till kontakta din avdelning, se sid 2.

Folkteatern i Göteborg ger...

...*Katitzi*, en familjeföreställning efter Katarina Taikons uppskattade böcker. Katitzi vill inte vara som alla andra, hon vill vara precis den hon är.

Ta med barnen på teater. Alla tidningens avdelningar är medlemmar i Folkteatern. Medlemmar kan ibland få billigare biljetter. Katitzi har premiär den 27 nov 2010. *Boka på 031-60 75 75. Säg att du är medlem.*

Tidigt ute

Byggsemestern 2011 är förlagd till perioden 4-29 juli (v 27-30).

Tolk tillgänglig

Mikolaj Kosieradzki, polskspråkig tolk, finns på Bygg 12:an. Ring om du behöver tolkhjälp, 031-774 33 86.

Kom på medlemsmöte både i nov och jan

Bygg 6:an Väst, Trollhättan/Skövde

Bengtsfors

Onsd 24 nov kl 16.30. Tema: Budget

Årsmöte onsd 26 jan kl 16.30

Restaurang Freden, Bengtsfors

Ed

Torsd 25 nov kl 16.30

Årsmöte torsd 27 jan kl 16.30

Gästhuset Tjuren, Ed

Lysekil

Onsd 24 nov kl 18.30

Årsmöte onsd 26 jan kl 18.30

Folkets Hus, Lysekil

Trollhättan/Lilla Edet

Tisd 23 nov kl 17.00. Tema: Budget

Årsmöte tisd 25 jan kl 17

Bygg 6:an, Swedenborg Center

Vänersborg

Tisd 23 nov kl 18.30. Tema: Budget

Nygatan 14, Vänersborg

Årsmöte tisd 25 jan kl 18.30, Folkets

hus, Vänersborg

Uddevalla

Torsd 25 nov kl 18.30. Tema: Budget

Bowlinghallen i Uddevalla

Årsmöte torsd 27 jan kl 18.30, Folkets hus, Uddevalla

Mariestad - Töreboda

Torsd 25 nov kl 18. Tema: Budget

Bowlinghallen, Mariestad

Årsmöte torsd 27 jan kl 18.30, sektions-

lokalen Kommunisterg 16, Mariestad

Mellerud

Torsd 25 nov kl 18. Tema: Budget

Årsmöte torsd 27 jan kl 18. Anmäl 25 jan

ABF-lokalen, Mellerud.

Skövde - Tibro - Karlsborg

Torsd 25 nov kl 17. Tema: Inför repmö-

te, budget, nominering, avtalsråd

Arenabadet, Skövde. Anmälan senast

23 nov, 0500-44 75 01. Badkläder!

Årsmöte tisd 25 jan kl 17.

Anmälan senast 24 jan, se ovan.

Rest Parnassen, Skövde Kulturhus

Skara-Götene

Onsd 24 nov kl 18.30

Årsmöte onsd 26 jan kl 18.30

HSBs samlingslokal, Skara

Tidaholm-Hjo-Falköping

Torsd 25 nov kl 18.30. Tema: Budget

Årsmöte torsd 27 jan kl 18.30

Trinöjegatan 27 D, Falköping

Lidköping

Månd 22 nov kl 18.30

Årsmöte månd 24 jan kl 18.30

Läktarsalen, Folkets hus, Lidköping

Grebbestad

Årsmöte tisd 25 jan kl 18.30 Folkets hus

Hamburgsund. Anmälan, se nedan

Övriga möten/besök efter önskemål,

ring Rickard Kronlid, 0520-48 92 75

Vara

Månd 22 nov kl 18.30. Tema: Budget

Årsmöte månd 31 jan kl 18.30

Rosa Huset, Vara

Strömstad

Årsmöte torsd 3 febr kl 18. Anmälan

senast 1 febr till Rickard, se ovan

Restaurang Park, Strömstad

Övriga möten/besök efter önskemål,

ring Rickard Kronlid, 0520-48 92 75

Åmål

Torsd 25 nov kl 18.30. Tema: Budget

Årsmöte torsd 27 jan kl 18.30

ABF-lokalen, Åmål

Byggnads Borås

Alingsås, Sektion 01

Torsd 25 nov kl 18.

ABF:s lokaler, Södra Strömg 15, Alingsås.

Borås, Sektion 02

Torsd 25 nov kl 18.

Anmälan till Magnus Carlsson 0708-13 61 57

Herrljunga - Vårgårda, Sektion 03

Torsd 25 nov kl 18.

Mikaelsgården, Vårgårda

Anmälan Peter Andersen, 0708-13 61 6

Ulricehamn, Sektion 04

Torsd 25 nov kl 18

Folkets Hus Ulricehamn.

Mark - Svenljunga, Sektion 05

Torsd 25 nov kl 18

Värdshuset, Kinna (julmat)

Anmälan Tomas Lundin 0708-13 61 54

senast 23 nov.

Tema på alla möten: Organisationsförändringen i Byggnads.

Bygg 12:an Göteborg

Centrum, Sektion 1

Onsd 24 nov kl 17

Årsmöte onsd 19 jan 2011 kl 17

AFIGs lokaler, Järntorget 7, vån 5

Sydost, Sektion 2

Årsmöte onsd 26 jan 2011

Viran, Mölndals Folkets Hus,

Nord, Sektion 3

Årsmöte månd 17 jan 2011 kl 17

Anders Prästg 1, Kungälv

NCC (Byggnads fackklubb)

Torsd 25 nov kl 17

Årsmöte torsd 27 jan 2011 kl 17

NCCs kontor, Kromet, hörsalen

Byggnads avd 22 Halmstad

Falkenberg, Sektion 03

Torsd 25 nov kl 18.30 (Budgetmöte)

Björkäng Motell. Pyttipanna

Årsmöte Sektion 03, tisd 11 jan

kl 18.30 (Sektion 11, se nedan)

Bergåsav 1D, Falkenberg

Getinge, Sektion 04

Torsd 2 dec kl 18.30 (Budgetmöte)

Årsmöte tisd 18 jan kl 18.30

Getinge Motell

Halmstad, Sektion 05

Onsd 15 dec kl 18.30 (Budgetmöte)

Årsmöte onsd 19 jan kl 18.30

Fackens hus, Halmstad

Hylte-Västbo, Sektion 06

Årsmöte fred 21 jan kl 18.30. Anmä-

lan senast 14 jan, 0371-600 04.

Mjölkbaren, Smålandsstenar

Varberg, Sektion 11 (se även t v)

Årsmöte torsd 27 jan kl 18.30

Folkets hus, Varberg

Det nya Byggavtalet innehåller en del positiva nyheter. Bl a bättre ersättning vid övertidsarbete.

Avtalsnyheter den 1 nov

Från den 1 nov 2010 gäller det nya Byggavtalet fullt ut. Det innebär en hel del märkbara förändringar.

Den 1 nov 2010 gick de gamla Bygg- och Anläggningsavtalen i graven. Istället finns nu det gemensamma Byggavtalet, "mystiskt" till färgen.

Här följer en koncentrerad sammanfattning av några viktiga villkor som började gälla 1 nov 2010.

Övertidsarbete. Bättre ersättning och regler. Den nya övertidsersättningen kommer att variera mellan 30 och 100 % (tidigare 16-70 %).

OB-tillägg införs (helt nytt i avtalet) för arbete som utförs på obekvämtid. Avtalet innebär 20-70 % OB-tillägg.

Reseregler kring samåkning. Klara och tydliga regler om ersättning för förare och passagerare vid samåkning till och från arbetsplatsen införs.

Reskostnadsersättning utgår nu om minsta avstånd från hemmet till arbetsplatsen är 2 km, enkel väg (tidigare 5 km)

Arbetstidens förläggning. Arbetslaget kan träffa överenskommelse med arbetsgivaren om att lägga ut arbetstid mellan kl 05.00 och 22.00. Ordinarie arbetstid är kl 06.45-16.00 om ingen annan överenskommelse träffas eller om man inte blir överens.

Förbättrad "stupstockslön". Den lön som ska betalas ut vid strandade centrala prestationslöneförhandlingar är ej läng-

re grundlön. Istället ska den motsvaras av centralt fastställd "stupstock" för utbetalningsnivån (88 % av föregående års ackordssnittslön i resp avdelning).

Föräldralön. Ytterligare en månads föräldralön. Utökas till tre mån för den som varit anställd i minst två år. Arbetsgivaren betalar 10 % av utgående lön. Tas ut innan barnet är 18 mån.

Gäller även för plåtavtalen från 1 okt.

Lönegranskningen kvarstår.

Bevaka också att du sedan 1 april 2010 ska ha fått bibehållen lön (ej grundlön) vid permission och helglönsdagar.

Du började vid samma datum tjäna in semesterersättning på 13 % och ytterligare två tim arbetstidsförkortning (totalt 34 tim). De senare kan plockas ut under år två och tre av avtalsperioden. *Välkommen med frågor. Ring (se här intill) eller maila (se sid 2).*

Läs avtalet på Internet eller kom och hämta en avtalsbok

Byggnads alla avtal finns på hemsidan, www.byggnads.se. Medlemmar kan där även logga in med person- och medlemsnummer. Det senare finns på Byggnadsarbetarens baksida. Hittar du inte den maila till info@byggnads.se. Ange personnummer.

Medlemmar som kan är förstås också välkomna att hämta ett avtal på någon av avdelningarna (se sid 2).

Nytt avtal för maskinförare

Byggnads och arbetsgivarorganisationen Maskinentreprenörerna har tecknat ett nytt kollektivavtal för perioden 1 okt 2010 till 31 mars 2012.

Avtalet omfattar ca 2 400 maskinförare och byggnadsarbetare i landet. Lönepåslag blir 1:65 kr/tim under perioden 1 okt - 31 mars 2011 och 2:65 kr/tim 1 april 2011 - 31 mars 2012. Det innebär 3,5 % på 24 mån.

Utöver ovanstående gäller:

Lägstalönen ökas med 2 kr/tim från och med 1 okt 2010 till 132 kr.

Föräldralönen utökas med ytterligare en månad till tre månader.

Möjligt med individanpassad arbetstid.

Texter och innehåll ska moderniseras. Det ska vara klart 31 mars 2011.

Frågor om avtalen och annat fackligt? Ring en ombudsman

Bygg 6:an Väst: 0520-48 92 70 el
0500-44 75 00

Bygg 12:an: 031-774 33 31

Byggnads Borås: 033-10 01 50

Byggnads avd 22 Halmstad:
010-601 10 22

Jobba tryggare med avtal

Det är riskfyllt att arbeta i företag som inte tecknat kollektivavtal. Du kan till exempel inte vara säker på att du är försäkrad när du jobbar.

Berätta om du vet/misstänker att kollektivavtal saknas där du arbetar, även när det gäller underentreprenörer. Kontakta någon här nedan för din och dina arbetskamraters skull.

Vi hjälper till att teckna avtal

Bygg 6:an Väst

Benny Augustsson, Mattias Gustafsson, Mikael Holmqvist, Bengt Karlsson och Hans-Erik Lidén

Bygg 12:an

Jan-Erik Berg, Dan Berggren, Anders Johansson, Thomas Nilsson, Jan Nyqvist och Ingemar Rönn

Byggnads Borås

Ronny Karlsson och Tomas Lundin

Byggnads avd 22 Halmstad

Jesper Carlsson och Tomas Sundqvist

Mail och telefonnummer se sid 16

Medlemsavgiften blir mer rättvis

Vid kommande årsskifte inför Byggnads ett nytt solidariskt avgiftssystem. Inkomstens storlek avgör vad du ska betala. De flesta medlemmar får en sänkning eller en oförändrad avgift.

Tanken är väl god, är den spontana kommentaren från Sven-Olof Augustsson och Fredrik Wremstad, NVS Installation AB, i deras byssja.

De huserar så gott som själva på bygget intill Flygstaden i Halmstads utkant.

- Tjänar man mer kan man lägga lite mer, funderar Sven-Olof vidare.

Fredrik är mer tveksam. Ålder skulle vägas in är hans idé. Han är yngre och är på väg att bygga upp sin tillvaro. Då räknas även 50-lapparna.

- Ni som är äldre har köpt hus och har haft barn och familj, påpekar han.

Samtidigt konstaterar de att snittlönen i firman är på över 31 000 kr/mån.

Betänker man då att i dagsläget betalar en deltidsarbetande byggstädare, vars lön är nära nog hälften, samma avgift som vvs-montörerna på NVS, så tycker nog de flesta att det är det rätta att förändra systemet.

Men Sven-Olof och Fredrik förväntar sig livliga protester.

- De kommer inte att bli gla'a. Tror inte de ser kopplingen. De flesta vill inte betala något alls men man vill ändå ha facket. Hur tänker man?

Fredrik besökte USA nyligen och såg arbetsvillkoren för byggare där.

- F-n vad bra vi har det, utbrister han.

Sven-Olof räknar ut att han idag be-

höver jobba knappt en dag för att betala fack- och a-kasseavgift. När han började arbeta på 70-talet tjänade han ca 5 kr/tim (före skatt)

- Det skulle vara kul att få reda på hur stor avgiften var då.

Efterforskningar visar att 1970 betalade medlemmar 40 kr/mån. Det vill säga man betalade procentuellt mer.

Med det nya får många med låg inkomst sänkt avgift. Likaså sjukskrivna, deltidsarbetslösa och lärlingar.

En beräkning är att 80 % av medlemmarna kommer att hamna i avgiftsklass 2 (se nedan) vilket innebär oförändrad (liten sänkning) eller sänkt avgift. De

med de högsta inkomsterna, som ofta jobbar på ackord, får betala något mer, som ett alternativt mättingsarvode.

Nu får även alla yrkesgrupper betala samma avgift, baserad på inkomst.

Löneintervallen ska justeras varje år.

- Det hade varit bättre om Socialdemokraterna vunnit valet. De hade sänkt a-kasseavgiften för alla till 80 kr, säger Fredrik.

I den summan som står på månadsinsbetalningskortet idag ingår a-kasseavgift med 375 kr. Den kan förändras. Till avgiften angiven i tabellen nedan kommer en summa, liksom idag, på dryga hundralappen, till lokalavdelningen.

VVS-montörerna Fredrik Wremstad och Sven-Olof Augustsson lägger här avlopp i en blivande platta. De har en betydligt högre inkomst än de som tjänar sämst av Byggnads medlemmar.

Preliminära förbundsavgifter 2011

Avgiftsklass	Löneintervall kr/mån	Avgift kr/mån
1	29 001 -	357
2	22 001 - 29 000	307
3	20 001 - 22 000	273
4	18 001 - 20 000	239
5	16 001 - 18 000	205
6	14 961 - 16 000	171
7	8 097 - 14 960	154
8	0 - 8 096	47
9	Avgiftsbefriade (gymnasieelever)	

Du kanske har pengar att hämta

Missa inte att få ut ersättning från dina avtals- och medlemsförsäkringar.

Premiefrielseförsäkring

Vid föräldraledighet betalar premiefrielseförsäkringen avgiften till din pension SAF-LO under den lagstadgade föräldraledigheten. Men du måste ansöka om det. Läs på www.afa.se

AGS-försäkringen

Denna ger 12,5 % av betald sjukpenning i ersättning vid sjukskrivning från dag 15 om man varit anställd i minst 90 dagar. www.afa.se

AGB-försäkringen

Gäller för dig som är 40 år eller äldre. Ansök om ersättning om du blir uppsagd p g a arbetsbrist. Du ska ha varit anställd minst 50 mån under fem år i företag anslutna till försäkringen.

Medlemsolycksfall-fritid

Används vid fritidsskador.

Kontaktpersoner (tel/mail se sid 16)

Morgan Karlsson, Bygg 6:an Väst

Charlotte Beijmyr, Bygg 12:an

Tomas Lundin, Byggnads Borås

Jesper Carlsson, Byggnads Halmstad

Visa att du vill jobba

Man skulle kunna säga att Timmie Olsson kämpat sig till en storfångst. Passande för en som är glad i att fiska.

Idag går flyttlasset till Timmie Olssons första egna lägenhet. Ett leende glider över hans ansikte när den kommer på tal. Tack vare att han nu kan försörja sig själv har det blivit möjligt för honom att som tjugoföråring lämna föräldrahemmet. Det är långt ifrån alla i hans ålder som kan det.

- Det var inte lätt att få jobb. Nästan ingen fick, berättar Timmie om hur det var när han, tillsammans med ca 60 andra, slutade på Kattegattskolans byggprogram i Halmstad sommaren 2009.

I årkurs ett i gymnasiet fick Timmie sin praktikplats hos Tage & Söner Byggnads AB i Halmstad. Och på den vägen blev det. Han jobbade alla lov, även under årskurs två där undervisningen helt och hållet hölls i skolan. I trean gjorde eleverna praktik tre dagar i veckan och var i skolan en dag. Fredagen var ledig.

- Jag bad att få jobba fredagar.

Att det ligger en vilja och en envishet bakom att han fick jobb är uppenbart. Han tror att många av hans klasskamrater inte längre satsar på byggyrket. Men han vill verkligen bli kvar.

- Jag har hållit på att snickra sen jag var liten, berättar han.

När han praktiserade lärde han känna folk på byggena. Han fick kontakter.

Timmie Olsson är en av de få från sin klass som kunde börja som lärling på ett bygge efter avslutad skola. Och nu rullar timmarna på. Snart tar han ytterligare ett kliv på lärlingslönestegen.

- Jag brukade ringa basen. Låg på och tjata, berättar han om hur han fick lärlingsanställningen.

- Sen får man visa framfötterna. Visa att du vill jobba. Och det är viktigt att du ligger i och gör det du blir tillsagd. Sopa om inget annat finns. Man kan inte bara sätta sig, är Timmies "recept".

- Och håll alla tider. Jag har inte försovit mig en enda gång.

För att lyckas vakna har han slängt klockan på golvet långt från sängen. Hans inställning har gett resultat. Han trivs bra där han är och jobbar, en nybyggnad av kontor- och omklädningsrum jämsides med renovering av en korrugerad plåtbyggnad i Halmstad.

En period förra vintern fick han, ef-

ter diskussioner med företagets MB-grupp, "gå hem".

- Men de sa att jag skulle höra av mig.

Han blev återanställd i mars. Och har hjälpt sin lillebror att bli praktikant.

Smolk i bägaren är att han är tillsvidareanställd bara så länge han är lärling. Men om det, mot förmodan, uppstår en jobbpaus kan han förverkliga drömmen att resa jorden runt eller pröva avlägsna fiskevatten. Alternativt följa sitt eget tips.

- Ta kontakt med basar som du jobbat med. Ring inte kontoret, de säger bara "skicka in din CV".

Inkomstförsäkringen inte helt borta

På Byggnads kongress i juni togs beslut att inkomstförsäkringen, som kunnat nyttjas vid arbetslöshet, ska fasas ut. Men än är den inte helt borta.

Har du haft din första arbetslöshetsdag och anmält dig till Arbetsförmedlingen efter den 30 sept 2010 får du tyvärr ingen ersättning. Men du som innan den 30 sept har påbörjat en arbetslöshetsperiod kan fortfarande få ersättning om villkoren uppfylls. Ersättning fås i upp till 200 eller 100 dagar, beroende på vilka villkor som gällde när perioden påbörjades.

Har du blivit arbetslös på nytt får du inte ha arbetat mer än 12 månader för kunna fortsätta på den tidigare arbetslöshetsperioden och få ersättning för resterande av de 200/100 dagarna.

Om du inte känt till möjligheten att söka ersättning från inkomstförsäkringen, och du haft en arbetslöshetsperiod som startat efter 1 juli 2007, kan du fortfarande ha rätt till ersättning, om du uppfyller villkoren.

Försäkringen fasas ut bl a för att den blev långt dyrare än beräknat.

Ring om du har frågor, se sid 2.

Lärlingslön i olika steg

För elever som lämnar gymnasiet byggprogram med godkända betyg gäller följande lönesteg f n. Procentsatsen beräknas på den lön fullbetalda har på aktuell arbetsplats.

Efter 2 800 tim	65 %
Efter 4 301 tim	75 %
Efter 5 501 tim	88 %
Efter 6 800 tim	100 % (inget prov behöver göras för tillfället, nov 2010)

Obs! Medlem i a-kassan...

...blir man inte automatiskt när man blir medlem i Byggnads. Ring, se sid 2.

Hjulen börjar rulla.

Bygg 12:ans pensionärsmöten

Pensionerade medlemmar i Bygg 12:an kan träffa gamla arbetskamrater på dessa möten med intressanta gäster som berättar om "gamla tider".

Kommande möten

Onsd 8 dec kl 10-13, med Lucia från Hagaskolan, AFIGs lokaler Järntorget 7 (Ny Tidshuset) vån 5, hiss finns.

Tisd 18 jan kl 11-14, Målareförbundets hus, Bengt Lidnersg 5, Göteborg

Vinn fyra trisslotter

Flotten, Hemmet och Sandlådan är klassiska teaterpjäser skrivna av en folkkär skådespelare och dramatiker. Vem? Fyra trisslotter sänds till den medlem vars rätta svar dras först.

Vinnare i nr 3, -10 blev Isabelle Andersson, Älvängen. Rätt svar: Vilhelm Moberg.

Skriv senast 15 dec till: Trisslottävlingen, Byggvästen, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG alt marie.thegerstrom@byggnads.se (glöm ej personuppgifter)

Större byggen på gång

Arbetsplatserna redovisade här är de större av dem som arbetsgivarna, enligt gällande avtal, har anmält in till respektive avdelning 1 juli-30 sept 2010.

Bygg 6:an Väst

Backgårdens Bygg AB

Nybyggn högstadieskola, Vänersborg

Bohusbyggarna AB

Nybyggn lägenheter, Bullaren

NCC Construction AB

Nybyggn bostadshus, Lidköping

NCC Construction Sverige AB

Markarb f nyprod motorskola, Skövde

Peab Sverige AB

Nyprod passivhus, Färgelanda

Mark- o grundläggningsarb, Tidaholm

Stenmarks Bygg Skaraborg AB

Nyprod industrilokaler, Mariestad

Bygg 12:an Göteborg

Adesso Bygg AB

Nyprod lägenheter, Kyrkenorum

AB CD Bygg

Om- och nybyggn, Oskar Fredrik skola

F O Peterson & Söner Byggnads AB,

Nyprod småhus V Frölunda

Nyprod villa, Kullavik

Granova Bygg AB, Fasadbyte, Partille

Hallarnas Bygg AB

Ny- och ombyggn, Hagaskolan, Gbg

Skanska Sverige AB

Nyprod lägenh, Lerum

Hans Tilly fick inte komma in på Väst-Byggs arbetsplats i Borås. Han fick därför prata med byggnadsarbetarna utanför grinden.

Tilly på turné

Inför valet reste ordförandena och vice ordförandena i de sex fackförbund som samarbetar i 6F, runt i landet. I västra Sverige besökte de både Borås och Halmstad. De hann med bl a samlingar och tal på bl a Stora Torget i Borås och de gjorde flera arbetsplatsbesök.

6F=Byggnads, Elektrikerna, Fastighets, Målarna, SEKO och Transport

Fredrik Tengvall och Erik Hedström monterar fönster de fö.

Kalle Blücker spikar tak, med havsutsikt, på den exklusiva vindsvåningen idag.

Det gör även Per Carlsson och Mikael Karlsson

En "fyrklöver" med nöjda byggnadsarbetare, Janne Ekman, Bengt-Åke Åsälv, Thomas Carrefors och Rune Rolandsson.

Nyprod skola, Källered

Byggnads AB Tornstaden

Nyprod lägenh mm, Mölnlycke

Ombyggn till lägenh, Olivedalsg, Gbg

Stam- o våtrumsrenov, Arvesgårde

Nyprod villor, Billdal

Tuve Bygg AB

Nyprod lägenh, Norra/Södra Drag-

spelsg, V Frölunda

Nyprod lägenh, Riksdalersg, V Frölunda

UPB Sweden AB

Betongstomme, Karlavagnsg, Gbg

Byggnads Borås

Peab, Nyprod studentbostäder Borås

Sefa AB, Nyprod förskola Alingsås

Skanska

Ombyggn lägenheter Alingsås

Tommy Byggare

Nyprod lägenh Alingsås

Byggnads avd 22 Halmstad

NCC, Nybyggn klubbhus m golfan-

läggning, Onsjö/Rigenäs, Halmstad

Skanska

Tillbyggn stadsbibliotek, Varberg

AF Bygg

Tillbyggn hotell, Tylösand, Halmstad

I minifabriken, som funnits i flera år, tillverkas alla väggar på ett bekvämt sätt.

Göran Johansson snickrar ca 25%. Övrig tid förbereder han för sina arbetskamrater på olika sätt. Och är den som visar runt på det låsta bygget där alla måste bära säkerhetsutrustning och ID06-kort.

TVå byggen i ett. Innanför samma staket byggs både lägenheter och villor. Hur de ska se ut går att ana till vänster på varje bild.

er de försett med ett nytt tätningsmaterial.

Bygget där ingen har något att klaga på

Ett bus om året växer upp på Kristineslätt lite utanför Falkenberg, några vågskvalp från Skrea strand. Nu byggs bus sex och sju, kallade Solsidan. Många har arbetat ihop länge här. Det märks.

Efter niorasten kommer Göran Johansson på att han har tvätt som måste hängas. En förvånande replik på ett bygge. Men mycket riktigt, inklämd i en vrå står byggets tvättmaskin.

Tanken slår en, efter att ha lyssnat en stund, att de här killarna får nog vad de pekar på. Kaffe och frukt. Massage på bygget en gång i månaden. Och slipade skyddsglasögon. Som exempel.

På en långvarig arbetsplats som denna, inne på sjätte året, går det uppenbarligen att ordna tillvaron på annat sätt än brukligt.

Utanför storboden står ett antal cyklar parkerade. De flesta bor i närheten.

Göran Johansson kodar sig in genom grinden. Vi passerar ett förråd där byggets moped, för persontransporter, och minibil står parkerade. En bit avsides från de växande huskropparna står en skjulliknande byggnad. En minifabrik.

- Den är guld värd. Här bygger vi, i rätt belysning och med rätt arbetsställning, alla väggar, berättar Göran som även vill uppmärksamma kranföraren Jan Thuresson som är den som lyfter väggarna in på bygget.

Oktersolen är intensiv den här dagen. Det är även känslan av samhörighet mellan de fem byggnadsarbetarna på taken till de blivande fyravåningshusen. Flera av dem har varit med sen första huset byggdes för fem år sedan. Bengt-Åke Åsälv m fl har på detta bygget lämnat över lagbasuppgiften till Janne Ekman. Han sköter nu tidsskrivning, noterar tillkommande jobb och eventuella tillval i inredningen. Att de två jobbar i lag är tydligt. En "dukar" och en "bankar".

Fasaden kommer att täckas med tegel och vita plattor. Villorna som byggs (en egen entreprenad innanför samma staket) bakom våningshusen putsas dock. Och där kommer varje hus i färdiga element som monteras på två dagar av Tobias Larsson och Thomas Carrefors. Den senare är också skyddsombud, nöjd med skyddsronder och tillhandahållandet av t ex handverktyg.

När Göran Johansson lämnar det större husbygget snavar han på en plastplugg som sticker upp. Hammarer åker spontant fram och risken är eliminerad.

- Ambitionen är att detta ska vara ett rent bygge. Var och en tar sin skit, även underentreprenörerna.

På plan ett monterar Fredrik Tengvall och Erik Hedström smidigt in ett

fönster med hjälp av en "robot". Nytt för dem idag är en bred tätningsremsa som klistras på fönsterkarmen. Efter två dagar har den svällt till tredubbel tjocklek. Nu hoppas de att detta material inte ska suga till sig fukt som de råkat ut för med annat man provat.

Kommande vecka kan killarna börja använda husets hiss och två veckor senare börjar de med innerväggarna. Lagom till att vintern börjar svepa över slätten. Även det välplanerat.

Faktaruta

Entreprenör: Skanska Sverige AB
Entreprenadkostnad: ca 35 mkr
Byggstart: markarbetena april 2010, bygget maj 2010
Inflyttning: april 2011
Bemanning: ca 30 man varav 10 är Skanskas egna, fler kommer
Lön: bonussystem. Idag har de 165 kr utbetalt.
Övrigt: Husen byggs på gammal sjöbotten. Man har fått trycka undan stora mängder vatten.
I höghusen byggs bostadsrätter

Nästa nummer av Byggvästen, nr 1, 2011, kommer i januari 2011. Har du tips eller idéer om t ex arbetsplatser att besöka ring 031-774 33 61 eller maila marie.thegerstrom@byggvads.se

Förändringens vindar börjar fläkta.

Detta är första steget

På sikt ser Margit Bik, ombudsman på Byggnads avd 22 Halmstad, att välutbildade fackligt förtroendevalda sköter bevakningen av sina arbetsplatser. Ombudsmännen tar hand om problemen och söker upp nya arbetsplatser.

Att en region bildas betyder inte att facket kommer längre ifrån. På den punkten är Margit Bik väldigt bestämd. Kontoren finns kvar.

Margit var en av dem som gjorde utredningsjobbet, om Byggnads framtida organisation, inför kongressen. Nya förutsättningar, borttagna mättnings- och granskningsarvodet t ex, har gjort det nödvändigt att förändra.

- Vi måste bli mer effektiva för en mindre peng.

- Utgångspunkten i arbetet har varit medlemmen. De ska få ännu bättre service. Vi samlar en del krafter och frigör andra för att kunna vara ute på arbetsplatserna mer. Vara mer tillgängliga.

Av tradition har ombudsmännen på Byggnads "gjort jobbet". Nu måste de

släppa taget och istället stötta dem, som efter gedigen utbildning, axlat ett fackligt uppdrag, finns på arbetsplatsen och ser vad som är fel. Spetskompetensen och back-uppen har ombudsmännen.

Medlemmar får också stor frihet att bilda förtroendemannaråd, klubbar...

- Snickarnas klubb i Varberg t ex.

Det kommer att krävas mycket mod, engagemang och vilja för att genomföra förändringarna. Margit är dock smittande övertygad om att det är rätt väg att gå.

- Har vi jobbat bort oss själva på en arbetsplats då har vi lyckats. Det finns fler.

Så blir nya Byggnads

Indelas i 11 regioner istället för 24 avdelningar. (I Västsverige går de fyra avdelningarna som ger ut den här tidningen ihop.) Resurser frigörs att användas till stöd för medlemmar.

Stor frihet råder för regionen när den ska organisera sig för att uppnå hög medlemsdelaktighet och närvaro.

Varje region kan ha flera geografiskt spridda verksamhetskontor.

Sektionerna ersätts av bl a så kallade medlemskretsar, förtroendemannaklubbar och ev yrkesklubbar.

Medlemskretsen blir den plats där alla medlemmar kan föra fram förslag.

I förtroendemannaklubbar ska förtroendevalda i olika företag kunna träffas och utbyta erfarenheter.

Ett nytt solidariskt avgiftssystem införs 1 jan 2011 (se sid 6).

ID-kort för förtroendevalda tas fram.

Någon form av medlemservice på telefon inrättas sannolikt i regionen.

Förändringarna ska vara genomförda senast den 31 dec 2011.

Svårt när man är kvar i det gamla

Kent Norberg, undertaksmontör på Ivar Celanders AB, var först positiv till Byggnads framtida "utseende". Nu är han mer orolig.

Dammet ligger som en hinna på bordet i foajén på Stadshotellet i Varberg. Kent Norberg, som tagit en kort paus från att montera akustikplattor i taket i rummet intill, har delvis bidragit till detta. Kent, med ett grundmurat fackligt intresse, försöker greppa den förändring som Byggnads kongress beslutade om i juni. Det nya organisations-schemat ligger på den dammiga ytan.

- Jag förstår att man är tvungen göra något med den ekonomin och medlems-tappet som är. Men kommer man inte längre från medlemmarna? Jag skulle vilja veta hur man tänkte. (Se ovan)

Kent tror inte medlemmar väljer att gå på möte sent på kvällen längre. Han ser hellre möten i anslutning till arbetsplatsen. För någonstans måste medlemmen kunna påverka i en demokratiskt byggd organisation som facket. Han är orolig

Kent Norberg har fått fackligt och politiska engagemang med sig från barnsben. Nu sitter han bl a i styrelsen för Byggnads avd 22 Halmstad.

Han känner både oro och optimism inför bildandet av en stor region och nya forum och former att mötas i. Han hoppas det nya ska bli lättare att förstå.

för hur man ska få detta att funka.

- Möten på Byggnads har inte samma funktion idag. Man får info på annat sätt.

- Jag har spånat om en enkät. Vad förväntar du dig av Byggnads?

Han tror svaren blir att facket ska hålla koll på företagen, hjälpa till i lönefrågor, se till att lagar och avtal följs. Och bevaka arbetsmiljön.

-Det är inte min syn att ombudsmän-

nen ska vara på arbetsplatsen. Där finns förtroendevalda. De kunde ha en tröja som visar att de är facket. Då får ombudsmännen mer tid att lösa problem.

Precis som en av tankarna i det nya.

Nya medlemmar ska förstås utbildas.

- Det är A och O inom fackföreningen. Många har för lite kunskap om historien. Hur vi har fått 25 dagars semester och åtta timmars arbetsdag t ex.

Hur skapar man intresse för att delta i fackligt arbete?

Kent Persson, snickare

Jag tror vi vill ha mindre regioner. För folk vill ha sin verksamhet närmare. Tror det blir svårt få folk ställa upp om de ska åka långt till möten.

Ola Boman, murare

För att få folk till möten tror jag man måste ha mer roliga aktiviteter som lockar bort från tv och data. Så kan man informera och diskutera om hur "verkligheten" ser ut efteråt.

Mats Halldin, vvs-montör

Vi skulle kunna rekrytera en driven person som får igång t ex en Face Book-grupp. Att vi går dit där människor är. Byggnads egen hemsida är också bra. Man kan logga in och starta grupper.

Tomas Persson, snickare

Jag tror på att hitta på aktiviteter. Många har annat för sig idag och är rädda för att det blir för mycket politikprat på mötena.

Garth Jacobsson vet vad det innebär att ha att göra med oseriösa arbetsgivare. Något som har påverkat hans liv oerhört mycket. Både kroppen och ekonomin har fått lida. Han är därför medveten om hur viktigt det är att vara medlem i facket.

Hans tips till ungdomar på byggena är därför: Gå med i facket!

Vet vad som kan hända

Det dröjde ett tag innan Garth Jacobsson ansökte om medlemskap i Byggnads. Han har inte ångrat sig.

Det blev fel på lönen där Garth Jacobsson, snickare m m, arbetade.

- Han jag jobbade med var med sen tidigare. Då gick jag med också, förklarar Garth sitt inträde i Byggnads 1984.

Och facket såg till att lönen blev rätt. Eftersom åren har gått kan ingen påstå att Garth haft flyt i sitt arbetsliv. I mitten på 90-talet gick företaget där han jobbade i konkurs. Då behövde och fick han hjälp att få ut lön, semester- och reseersättning. Efter kortare tider på andra företag stämplade han en period. Och gick en utbildning till kyltekniker.

- Men det året jag ville gå kom jag

inte in. Och året efter när jag var klar var marknaden mättad, berättar Garth.

Till slut fick han ändå användning för sin kunskap vid bygg-, el- och vvs-haverier på familjehemmet där han fick ett "perfekt" jobb som allt-i-allo ca 2005. Men arbetsförhållandena var bedrövliga. 2007 fick han återigen hjälp av Byggnads i Halmstad att kräva in lön och ersättningar. Idag har han tvingats ta banklån. Lön m m har nämligen inte betalats sedan april -10. Företaget ska sättas i konkurs. Efter det får han facklig hjälp att bevaka att lönegarantin betalas ut. Och han hoppas få ersättning från AGB- och inkomstförsäkringarna. Då kan han kanske klara sig på sjukersättning. När den utslitna högerhanden opereras.

Att vara egoist tillsammans. Det är facket för mig. Och för dig.

Det kändes det som att det hängde på mig! Hur skulle jag uppföra mig för att få uppmärksamhet? Hur skulle jag göra för att de skulle gilla mig, arbetskamrater och chefer? För om de gjorde det fick jag säkert ha kvar jobbet.

Mina arbetskamrater sa till mig att jag skulle gå med i facket. Ja, det är nog viktigt, tänkte jag. Morsan hade också sagt något om att man ska vara med. Onödigt att säga emot. Jag visste inte varför jag inte skulle vara med. Mina kamrater, sa att vi ska vara glada att vi får sitta i byssjor istället för på en frigitbit. Ja, ja, tänkte jag, så var det kanske för hundra år sen. Nu har vi kommit längre. Vi bor väl i ett modernt land.

Men visst, jag gick med, man kunde tydligen få hjälp om man blev uppsagd eller fick för lite lön. Jag råkade dessutom räcka upp handen på ett möte med mina arbetskamrater. "Någon som vill

bli facklig förtroendeman?" Jag fick gå en utbildning på facket. Skitjobbigt att fråga ledigt hos chefen. Jag ville ju inte uppfattas som svår.

På facket fick jag reda på saker som var mina rättigheter. Det var svårt att greppa. För verkligheten såg inte riktigt ut som de beskrev.

Mina första år som facklig var ofta präglade av frustration. Det är väl bara att vi gör så här så får vi det vi vill. Varför har vi inte allt som våra avtal garanterar oss? Varför säger mina äldre kamrater att de gjort sitt? Varför är det så många som inte verkar bry sig? När behöver man inte längre vara orolig för att bli av med jobbet?

Många goda kamrater, som lärt mig oerhört mycket, har jag fått. De har gett mig chanser. Trots att jag försov mig och ibland var hemma, sjukskriven fast sjukdomen egentligen var en bak-

smälla. Men jag fick chansen att växa och förstå att man måste ta ansvar för sig själv. Det hade jag aldrig lärt mig annars. Mycket av detta har jag förstått i efterhand.

Mina arbetskamrater gav mig chansen, istället för att döma mig, för att jag var ny i vuxen- och arbetslivet. De var facket för mig. Ändå undrade vi ofta varför facket aldrig visade sig.

Nu försöker jag övertyga mina yngre jobbarkompisar att gå med i facket. Inte bara för att det är bra rent avtalsmässigt, utan också för att jag hoppas att vi även i framtiden ska kunna hjälpa varandra när vi behöver det som mest. När jag själv, eller han jag jobbar med, inte klarar mig/sig själv.

Jack Rolka, snickare

Budskapet gick inte fram

Ordförandena i de västsvenska avdelningarna känner sig långt ifrån nöjda med resultatet av valet den 19 sept 2010. De har pratat och diskuterat med människor när de knackat dörr, besökt arbetsplatser, ordnat möten... Trots deras slit med att förklara skillnaderna i blockpolitiken i alla upptänkliga situationer gick inte resultatet "rätt väg".

Tomas Emanuelsson, Bygg 12:an, Bengt Karlsson, Bygg 6:an Väst, Stig Bengtsson, Byggnads avd 22 Halmstad och Rolf Andersson, Byggnads Borås blickar nu framåt. Men de måste också snegla bakåt.

Alla vill ha hjälp om de blir sjuka

Många byggnadsarbetare tycker inte att Byggnads ska syssla med politik. Men byggnadsarbetare bör ju till dem som är mest beroende av politik, menar Stig Bengtsson, ordförande i Byggnads avd 22 Halmstad.

Han ser följderna av politiska beslut på nära håll eftersom han trots sitt ordförandeuppdrag murar på byggena.

Ett faktum är att *all* byggnation är beroende av politiska beslut. Och Stig möter byggare som trots skador och försäkringar, orsakade av arbetet, inte längre får ersättning från sjukförsäkringen.

– Det är ju det vi i Byggnads lever med i verkligheten varje dag, menar Bengt Karlsson, ordförande Bygg 6:an Väst.

Samtliga fyra ordföranden anser att de rödgröna inte lyckats få ut bl a det budskapet förrän alldeles för sent i valrörelsen. Den kom istället mycket att handla om skattelättnader bl a till pensionärerna. Plånboksfrågor.

– Jag tror många röstade för pengarnas skull. De tänkte inte på att de kan bli sjuka eller arbetslösa, säger Rolf Andersson, ordförande Byggnads Borås.

– Vi valde fel agenda, menar Stig Bengtsson, vi skulle pratat ideologi.

Tomas Emanuelsson, ordförande Bygg 12:an, undrar vilket samhälle vi vill ha.

– Vi har blivit egoistiska. Innehållet i den egna plånboken påverkar våra

val. Det finns ingen långsiktighet kvar. Tom arbetslösa människor tänker så.

– Alla vill kunna ringa 112 och få hjälp, är Bengt Karlsson fundering.

Under de senaste fyra åren har 24 000 jobb inom vård, skola och omsorg försvunnit. Priset för skattesänkningarna.

Att ha en betydligt bättre, och billigare, a-kasseförsäkring än idag är också nödvändigt för att få människor trygga.

– Arbetslöshetsförsäkringen är lika mycket till för dem som har arbete. Är ersättningen för dålig vågar vi inte säga ifrån på arbetsplatserna eller vi kan tvingas ta lägre betalda jobb. Lönerna dumpas, anser Tomas Emanuelsson.

Tryggheten har urholkats. Försäkringarna i sjuk- och a-kasseförsäkringarna har ökat klyftorna i samhället. Människor, som inte valt att bli sjuka eller arbetslösa, ställs utanför. Skydds nätet är borttryckt.

– Idag är vi på väg emot ett 2/3-dels-samhälle. 2/3 av befolkningen har det bra medan 1/3 hamnar utanför. Då skapas en grogrund för missnöjesyttringar, anser Bengt Karlsson och tänker på Sverigedemokraternas valframgångar.

– Det är verkligen beklagligt att de kom in, tycker Tomas Emanuelsson.

Vad vill ordförandena lyfta för att få väljarna medvetna om vikten av att rösta rätt 2014? Vad blir skillnaden?

– Jag önskar man kunde titta i en kristallkula. Men sossarna missade arbetsmarknaden. Det tycker byggnadsarbetarna är viktigt. De vill inte bli utkonkurrerade, säger Rolf Andersson.

– Vi ska börja med att reparera det som raserats, bygga upp långsiktigt och lugnt och se till att värna om *alla* människor, säger Tomas Emanuelsson.

Kränkande regelsystem tas bort. Och glöm populistiska snabba reformer.

– Utan vi ska göra det vi historiskt varit duktiga på och vi fortfarande kan. Politiken ska få arbetslivet och ekonomin att funka. Vägarna må vara krokiga men vi når fram.

– Vi vill bygga samhället på trygghet och förtroende, säger Bengt Karlsson

Back to basic. Alla ska med. Solidaritet. Inte ställa grupper mot varandra.

– Facket ska också bli mer aggressiva gentemot regeringen. Våga ta större fighter, vill Tomas Emanuelsson.

Media spelar också roll visar analyser.

– Jag upplevde att vi hade media konstant emot oss i valrörelsen, säger Bengt.

– Mediesituationen är delvis vårt eget fel. Jag vill att vi ska skapa en tidning igen. Som vi styr, säger Tomas.

Läs också på sid 14 om Tobias Ålunds tankar efter att ha kämpat hårt som medlemsvärvare och valarbetare en period före valet.

Giftig svetsrök och gas

Det finns starka skäl att ta hänsyn till riskerna om du arbetar som vvs-montör. Läs och lär i nya broschyren.

Det finns de som har dött, säger Anders Forsström, facklig förtroendemann på Bravida, upprört med broschyren *Undvik olyckor! Arbeta säkert vid avluftning av fjärrvärme-/fjärrvärmerör* i handen.

Den broschyren och en till, *Gör så här vid svetsning och lödning på tillfälliga arbetsplatser*, är framtagna av Byggnads och VVS Företagen (arbetsgivarnas or-

ganisation). Bägge skrifterna finns bl a att ladda ner på Byggnads hemsida:

www.byggnads.se/verksamhet/arbetsmiljo/material/

- Kvävande kolmonoxid samlas i fjärrvärmerör. Vid luftning kan denna luktfria gas orsaka medvetslöshet, läser Anders Forsström i första broschyren.

I den andra hamnar blicken på ämnet nickel som kan finnas i svetsrök/lödrök

- Det är otäcka symptom. Irritation i luftvägarna, håll i nässkiljeväggen, astma, cancer i lungor, näsa och strupe...

Sverige verkar ha blivit oroväckande tyst

Jag har mött upprörda byggnadsarbetare som anser att det är en säkerhetsrisk att kranföraren inte kan svenska och bara knapphändigt behärskar engelska. Men nästa dag, efter ett möte på arbetsplatsen, har byggarna inga synpunkter. Det är ett bekymmer.

För det är verkligen en uppenbar risk att vistas på ett bygge om den som kör kranen inte uppfattar instruktioner. Företaget menade förstås att kranförarens arbetsuppgifter sköttes enligt alla konstens regler. Där var vi inte överens.

Den som ger tecken (längar) för en kranförare ska ha en dokumenterad ändamålsenlig utbildning. Innan huskropparna kommit upp har kranföraren en bra överblick men sen måste kommunikationen fungera perfekt.

Företaget kanske sparar 10 000 kr med inhyrd arbetskraft men om något händer blir det betydligt dyrare.

Det känns inte bra om det blundats för

risker på byggarbetplatserna. Byggnadsarbetare förolyckas helt i onödan så gott som varje månad. Vår tystnad får inte vara skälet.

Jag anser också att kranar ska ha hytt. Det infördes i Sverige på 80-talet men nu har nya EU-direktiv kommit som tillåter hyttfria kranar. Regler skapade för varmare breddgrader, inte för 15-gradig kyla. Min uppmaning till kranförare är att avstå att köra dessa kranar. Sitter man i kranen har man en annan överblick och känner blåstens kraft. Jag vet att många kranförare håller med mig.

Företag använder idag det som säljargument att kranförarna kan plocka skräp om de inte har någonting att göra. Det är inte det de är anställda för.

Stefan Bengtsson, arbetsmiljöansvarig, Byggnads i Halmstad

Regionala skyddsombud (telnr sid 16)

Bygg 6:an Väst

Bengt Karlsson, Benny Augustsson, Carl-Otto Widhja, Mikael Holmqvist, Morgan Karlsson, Hans-Erik Lidén, Mattias Gustafsson, Örjan Bolin och Björn Åkesson

Bygg 12:an

Jan Thell, Hans Stevander, Dan Berggren och Jan-Erik Berg

Byggnads Borås

Ronny Karlsson och Peter Hellberg

Byggnads avd 22 Halmstad

Stefan Bengtsson, Henrik Fager och Jesper Carlsson

Värsting

En bild som talar för sig själv. Tänk efter före.

Bild: Stefan Bengtsson

Var 17:e dag dör en av mina arbetskamrater

Efter att ha sett inslaget på SVT Värmlandssnytt om allvarliga arbetsolyckor och dödsfall i byggbranschen under 2005-2009 (källa till siffrorna är Arbetsmiljöverkets statistik), kunde jag inte låta bli att räkna på hur ofta det händer allvarliga olyckor i vår bransch.

Jag har tagit alla arbetsdagar under 2005-2009, minskat med 25 dagars semester per år och fått totalt 1129 arbetsdagar. Totalt 1129 arbetsdagar x 8 tim per dag = 9032 tim

Enligt statistiken i inslaget hade 66 personer omkommit och 7510 personer skadats så illa att de blev sjukskrivna längre än 15 arbetsdagar.

Om vi nu tar 9032 tim och delar det med 7510 får vi en olycka var 1,2 tim. 0,2 x 60 min = 12 min. Vilket betyder att efter varje 1 tim och 12 min. som jag har kunnat jobba under de här åren, har en arbetskamrat någonstans i Sverige råkat ut för en arbetsolycka som krävt minst 15 dagars sjukskrivning.

Räknar vi på samma sätt när det gäller dödsolyckor får vi det så här:

9032 timmar delat med 66, vilket blir ett dödsfall var 136,85 timme. 0,85 x 60 min = 51 min. Efter varje 136 tim och 51 min (17,1 arbetsdag) som jag har kunnat jobba under de här åren, har en arbetskamrat någonstans i Sverige DÖTT i en olycka när han har utfört sitt arbete.

Det är inte klokt att detta kan fortsätta år efter år utan att olyckorna minskar!

Regeringens åtgärder under mandatperioden

- **Lagt ner Arbetslivsinstitutet**
- **Minskat Arbetsmiljöverkets anslag med 30 %.** Det innebär att antalet inspektörer har minskat med över 100. De är nu 0,65 inspektörer på 10 000 anställda. ILOs riktlinjer är 1,0 inspektörer på 10 000 anställda. Jämförelsevis kan nämnas att Danmark ligger på 1,78 och Norge på 1,85.

- **Ska börja med färgglada smileys** (delas ut till företag med god arbetsmiljö, red anm)

*Jörgen Frödelius
Byggnadssnickare/huvudskyddsombud*

Olika resultat.

Känns tungt

Tobias Ålund och hans medlemsvärvar- och valarbetarekollega Henrik Nanne genomförde otaliga samtal, möten och arbetsplatsbesök före valet.

Tobias Ålund kan och vill inte dölja sin besvikelse över valutgången.

- Det känns tungt när vi har lagt ner så mycket tid och engagemang.

Han har varit tjänstledig från NVS Installation AB där han är vvs-montör. Tobias och Henrik Nannes, tjänstledig träarbetare på NCC, uppdrag har varit att värva medlemmar och att valarbete.

De har besökt klasser på byggprogrammen och förklarat fackets och kollektivavtalets funktion. De har sökt upp anställda och arbetslag på mindre och större företag och lämnat info och pratat medlemskap. De har haft med riksdagsmän i bodarna. Med mera...

Tobias Ålund var projektanställd i Halmstad.

Tobias blir orolig när medlemsantalet sjunker. Han tycker anslutna ska synas.

- Alla medlemmar, oavsett grad av engagemang, är viktiga för att vi ska fortsätta vara en stark organisation.

I projektrapporten står att medlemmar tycker att avgiften är för hög, speciellt förbundsdel. Man har mest nytta av avdelningen.

- Vi tror inte vi klarar fler avgiftshöjningar, konstaterar han.

Konkurser

Följande konkurser har kommit till avdelningarnas kännedom under hösten 2010 (inga konkurser rapporterade till Byggnads Borås och Byggnads avd 22 Halmstad).

Bygg 6:an Väst

556774-2332 Byggmatta Entreprenad & Konsult i Alingsås AB

Bygg 12:an, Göteborg

556642-2340 Bygg-Gubbarna GbgAB

556480-8862 HHP-gruppen i Gbg AB

556396-5598 Angereds Rivning AB

556775-2810 Ironman Demolition Sweden AB

821201-4891 Michel Knezevic

556247-4899 Hammars Riv AB

820806-5097 Edwardhs Mur & Kakel

556578-2397 Liland Entreprenad AB

556299-9580 Varla Plåt AB

556258-7716 EU Plast Göteborg AB

Genomsnittsförtjänst per timme prestationslön och tidlön 2:a kvartalet 2010

	Prestationslön (fördelningsförtjänst)				Tidlön (normtidförtjänst)			
	Bygg 6:an Väst	Bygg 12:an	Byggnads Borås	Byggnads Halmstad	Bygg 6:an Väst	Bygg 12:an	Byggnads Borås	Byggnads Halmstad
Mur	0	0	0	0	Saknas	tabell	specifikt	för mur
Trä/Betong	0/0	172:13/172:00	0/0	0/0	146:68*	153:16*	152:16*	148:29*
TBM* Ackord	180:91	176:21	166:51	169:23	-	-	-	-
TBM* Resultlösn	165:08	174:04	0	176:31	-	-	-	-
Anläggning	184:46	186:03	0	0	134:86	166:07	138:49	141:79
Maskin					152:17	164:45	173:41	159:57
Kran/Maskin					0	0	0	150:40
Rör	195:70	0	0	0	162:97	171:74	157:75	166:03
Industrirör/ Isolering	0	0	0	0	166:04/0	0/155:15	0/0	0/169:08
Plåt	186:46	186:46	186:46	263:25	Görs ingen	tidlöneredo-	visning	
Papp	162:96	0	0	0	146:77	150:20	0	147:96
Undertak					0	160:90	150:00	140:90
Plattsättning					0	152:37	154:90	149:58
Sten					0	146:44	0	0
Golv	202:00	211:12	208:62	198:48	166:93	165:05	141:98	155:31
Ställning					139:17	145:39	103:30	145:37
Glas	0	163:28	0	0	142:24	155:54	138:93	144:71
Städ					113:96	109:91	117:51	126:87

Obs! Förtjänststatistiken i Byggnadsarbetaren kan skilja sig från den ovan. Här redovisas fördelningsförtjänst och fler TBM-ackord.

* TBM=TräBetongMur

Vad medlemmar förtjänat

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kr/tim, vilket dessutom höjer både semesterlönen och pensionen. Siffrorna nedan, som informerar om regionens högsta förtjänster, talar sitt tydliga språk.

Har du frågor, vill du börja mäta eller vill du veta mer om övriga yrkesgruppers mätningar se kontaktinfo här intill.

Prestationslönestatistik TBMA 1/6-30/9 2010

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform	Avd
1	Peab Sverige AB	Kv Rysskullan, Trollhättan	600	255:55	Ackord	6
2	Bygg-Bröderna	Sandslätt, Falkenberg	551	243:13	Ackord	22
3	NCC Fyrbodal	Omb Lysekils sjukhus	1 601	225:56	Ackord	6
4	PSAB (Protective System AB)	Timmerslätt	2 103	224:00	Ackord	12
5	Trollhättans Bygg & Ind.tj AB	Kv Hönseberget, Uddevalla	2 763	218:16	Ackord	6
6	Asplunds Bygg i Falköping AB	Ishallen, Tidaholm	1 172	214:57	Ackord	6
7	Sv Armering	Bohus	651	212:90	Ackord	12
8	MVB Bygg	Båtsman Lustigs gata	1 755	210:00	Ackord	12
9	MVB Bygg	-"-	1 359	208:00	Ackord	12
10	PSAB (se ovan)	Aschebergsgg	290	206:00	Ackord	12
11	Husbyggen Väster	Dr Lindhs gata	925	205:97	Ackord	12
12	PSAB (se ovan)	Dämmevägen	270	205:00	Ackord	12
13	Tage & Söner Byggnads AB	Varbergs sjukhus, Varberg	894	204:75	Ackord	22
14	Peab Sverige AB	Anrås förskola	503	204:46	Ackord	12
15	GBG Byggen	Hallens förskola	1 418	202:06	Ackord	12

* TBMA=TräBetongMurAnlägg

Prestationslönestatistik VVS 1/6-30/9 2010

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform	Avd
1	YIT	Gothia Towers, ombyggnad Gbg	585	244:09	Ackord	12
2	Västgötör AB	Råslätt, Falköping	3 000	228:73	Ackord	6
3	Bravida Sverige AB	Källbytorp, Götene	1 211	216:28	Ackord	6
4	Västgötör AB	Glasmästaren, Falköping	149	216:07	Ackord	6
5	YIT	M2 Älvstranden Gbg	473	214:65	Ackord	12

Frågor om lön och lönestatistik

Kontakta någon av mättningsföreståndarna på avdelningarna. *Carl-Otto Widhja*, Bygg 6:an Väst, *Conny Johansson*, Bygg 12:an, *Magnus Carlsson*, Byggnads Borås eller *Tomas Sundqvist*, Byggnads, avd 22, Halmstad. Telefonnr och mail se sid 16.

Tillfälle att lära nytt

Plötsligt är det vinter och mörkret är här och dessutom bara några veckor kvar till jul. Nog är det lite märkligt hur tiden rusar.

Jag kan också tycka att det fattas något. Kanske är det en utbildning för ackordstagare, en stund av gemenskap och att göra saker ihop.

Det har under senaste tiden visat sig att det finns ett ökande intresse från de mindre yrkesgrupperna att genomgå en lagbasutbildning. Byggnadsförbund har startat ett arbete med en tredagars lagbasutbildning med en påbyggnad senare för de som så vill. De yrkesgrupper som berörs är golvläggare, undertaksmontörer, ställningsbyggare, plattsättare och tätskiktgruppen. Utbildningen ska bygga på att dessa grupper ska få facklig skolning i avtalen m m. Men huvudsyftet är att de ska utbildas i att mäta och förhandla sina jobb själva och på så sätt få den förtjänst de har arbetat för. Med andra ord höja sin lön.

Till våren ska vi ha en provutbildning för ovan nämnda yrkesgrupper. Är du intresserad att vara med i provutbildningen får du gärna höra av dig till din avdelning, se kontaktuppgifter på sid 2.

Det nya Byggavtalet har kommit från tryckeriet. Du är välkommen in till din avdelning och hämta ditt exemplar.

Tomas Sundqvist, mättningsföreståndare, Byggnads avd 22 Halmstad

Facklig seger för vvs-are

För vvs-are gäller att vid uttag av sparad semester ska den ersättas med uttagsårets procentsats. Det är det kortfattade resultatet av den centrala förhandling, mellan Byggnads och arbetsgivarorganisationen VVS Företagen, som hölls i september i år.

Har du frågor ring *Anders Forsström, förtroendevald på Bravida, 0702-61 09 74.*

Kunskap ger styrka. Utbilda dig.

Egentligen är det ofattbart. Att inte alla medlemmar vill ta reda på hur mycket de kan ha användning av facket. Både direkt och indirekt. Till vårens hålls nya medlemsutbildningar. Ses vi?

Medlemsutbildning

Hålls i regel under tre dagar (dagtid) med deltagare från flera fackförbund. Kursen innehåller korta pass om löner, försäkringar, lagar och avtal m m, m m.

Vårens datum är tyvärr inte klara när denna tidning går till tryck men ring (se till höger) eller gå in på hemsidan nedan (klicka på *Västsvrige* och därefter *Byggnads*) och hämta aktuella utbildningsdagar.

Fackets grunder

Detta är en tredagarskurs som vänder sig till medlemmar under 30 år. Även här kommer deltagarna från flera fackförbund.

Du som deltar får en överblick över vad facket står för, vad du har för nytta av facket och varför medlemskap lönar sig. Du kan välja att gå på en internatkurs eller bo hemma (externat).

Inte heller för denna kurs finns vårens datum framme vid pressläggningen. Men leta på hemsidan nedan.

Dessutom finns utbildningar riktade till lagbasar, fackliga förtroendemän och MB-ledamöter. De kallas personligen.

Vad gäller när du går kurser

Deltagare på kurser får oftast ersättning (skattefritt stipendium) om de förlorar arbetsförtjänst. Man har rätt att få ledigt för fackliga studier om man informerar arbetsgivaren senast 14 dagar innan kursstart. Ibland ersätts resor och så gott som alltid bjuds deltagarna på lunch.

Vissa ABF-kurser i kärnämnen och data kan subventioneras.

Frågor och anmälan till:

Bygg 6:an Väst: Morgan Karlsson

Bygg 12:an: Thomas Nilsson

Byggnads Borås: Ronny Karlsson

Byggnads avd 22 Halmstad: Margit Bik

Telefonnr och mail se nedan. Läs gärna mer/anmäl dig på hemsidan (se här t v).

www.fackligutbildning.se

Direktnummer till personalen på avdelningarna

Bygg 6:an Väst/Trollhättan

Benny Augustsson	0520-48 92 92
Lena Bråberg	0520-48 92 78
Linnéa Ellström	0520-48 92 79
Kim Hjöberg	0520-48 92 84
Mikael Holmqvist	0520-48 92 85
Bengt Karlsson , ordf	0520-48 92 93
Morgan Karlsson	0520-48 92 83
Rickard Kronlid	0520-48 92 75
Mona Malm	0520-48 92 81
Carl-Otto Widhja	0520-48 92 86
<i>Skövdekontoret</i>	
Örjan Bolin, TBM	0500-44 75 03
Sofia Fredriksson	0500-44 75 01
Mattias Gustafsson	0500-44 75 06
Hans-Erik Lidén	0500-44 75 07
Björn Åkesson	0500-44 75 04

Bygg 12:an (går även till mobiler)

Conny Alfredsson	031-774 33 36
Yvonne Andersson	031-774 33 76
Gisela Asp	031-774 33 72
Jonas Attenius	031-774 33 32
Charlotte Beijmyr	031-774 33 35
Jan-Erik Berg	031-774 33 83
Dan Berggren	031-774 33 54
Tomas Emanuelsson , ordf	
	031-774 33 63
Rita Ekman	031-774 33 95
Mats Gröndahl	031-774 33 67

Anders Johansson	031-774 33 75
Mathias Irvemo	031-774 33 12
Conny Johansson*	031-774 33 94
Conny Jan Johansson*	031-774 33 91
Anders Karlsson	031-774 33 71
Leif-Johan Karlsson	031-774 33 92
Mikolaj Kosieradzki	031-774 33 86
Ann Lundberg	031-774 33 22
Mikael Lundell	031-774 33 74
Thomas Nilsson	031-774 33 59
Jan Nyqvist	031-774 33 90
Marianne Rataj	031-774 33 57
Ingemar Rönn	031-774 33 51
Roland Schüller	031-774 33 14
Hans Stevander	031-774 33 78
Marie Thegerström	031-774 33 61
Jan Thell	031-774 33 81
Peter Wensberg	031-774 33 33

Byggnads Borås

Peter Andersen	0708-13 61 56
Rolf Andersson , ordf	0708-13 61 58
Magnus Carlsson	0708-13 61 57
Gunilla Haag	033-20 55 70
Peter Hellberg	0708-13 61 55
Ronny Karlsson	0708-13 61 59
Tomas Lundin	0708-13 61 54
Eija Thorsén	033-20 55 69

Byggnads avd 22 Halmstad

Agneta Adgård	010-601 13 91
Stefan Bengtsson	0708-29 93 57
Stig Bengtsson , ordf	0708-29 93 51
Margit Bik	0708-29 93 58
Lennart Björnkvist	0708-29 93 59
Jesper Carlsson	0733-30 09 68
Henrik Fager	0733-30 09 67
Britt-Inger Fransson	010-601 13 90
Tomas Sundqvist	0708-29 93 54

Vill du hellre maila? Ersätt första delen i mailadressen nedan med namnen ovan:

*fornamn.efternamn@byggnads.se**

* Eftersom två ombudsmän på Bygg 12:an heter Conny Johansson skiljs deras mailadresser åt genom att Conny Jan Johansson har ett **j** i mailadressen: conny.j.johansson@byggnads.se

Du kan förstås också maila frågor till avdelningarnas "brevlådor" för vidarebefordran till person med rätt kunskap.

bygg6an@byggnads.se

bygg12an@byggnads.se

boras@byggnads.se

halmstad@byggnads.se